

Ghidul profesorului și al consultantului voluntar

Modulul educațional digital *Managementul proiectelor (Project Management digital module)* a fost dezvoltat ca urmare a colaborării dintre PMIEF și JA Europe.

Acest ghid se adresează profesorilor și/sau consultantilor voluntari care implementează la clasă activitățile modulului educațional. Modulul este conceput pentru elevii cu vârste între 15 și 18 ani, dar poate fi urmat și de către elevii de alte vârste. Pe parcursul celor cinci secțiuni, tinerii află care sunt competențele unui manager de proiect și cum se aplică acestea în antreprenariat.

Capitolul 1: Introducere în managementul proiectelor

Capitolul 2: Inițierea proiectului

Capitolul 3: Planificarea proiectului

Capitolul 4: Execuția, monitorizarea și evaluarea

Capitolul 5: Finalizarea proiectului

Elevii descoperă care sunt etapele managementului de proiect, cum să gestioneze un proiect de la început și până la sfârșit, care sunt șabloanele și instrumentele pe care le pot folosi și cum să colaboreze într-un mod democratic și echitabil pe toată durata proiectului.

Modulul digital poate fi parcurs individual sau împreună cu restul clasei. Acesta se dorește a fi o introducere în managementul proiectelor, prin care elevii să își formeze o imagine de ansamblu asupra managementului de proiect și să dobândească noi instrumente pentru viitor.

Durata lecțiilor:

Capitolele 1, 2 și 3 sunt mai ample decât capitolele 4 și 5, iar lecțiile pot fi organizate după cum urmează:

Capitolul	Ziua	Timpul necesar
1	Ziua 1	15 min.
1	Ziua 2	15 min.
2	Ziua 3	15 min.
3	Ziua 4	15 min.
4+5	Ziua 5	15 min.

Capitolul 1: Introducere în managementul proiectelor

În capitolul „Introducere în managementul proiectelor“, elevii observă mai îndeaproape ce înseamnă managementul proiectelor și ce presupun diferitele etape ale unui proiect.

Recomandări înainte de a începe:

Pentru început, încurajați elevii să se gândească la ce proiecte au luat parte de-a lungul timpului. Notați-le pe tablă. Un proiect poate însemna organizarea unei petreceri aniversare, pregătirea unei lucrări pentru școală sau orice altă activitate desfășurată. Astfel îi veți ajuta să reflecteze la propriile abilități de management al proiectelor, despre care până acum nici nu știau cât de importante sunt pentru școală sau viitoarea carieră.

Rețineți că managementul proiectelor este un subiect destul de vast și complet necunoscut pentru unii elevi.

Echipa de proiect

Întregul modul digital este construit în jurul poveștii a 4 elevi antreprenori: Ema, Gabi, Silviu și Liviu. Ei înființează o afacere prin care ajută persoanele în vârstă să își facă mai ușor cumpărăturile. Fiecare capitol debutează cu o prezentare a instrumentelor de management al proiectelor pe care aceștia le folosesc și a etapei în care se află.

Activitatea I: Ce este un proiect?

Această secțiune începe cu o întrebare cu răspuns multiplu.

Atât la școală, cât și în timpul liber, cu toții am folosit diferite instrumente de management al proiectelor, de multe ori fără ca măcar să ne dăm seama. Este important să evidențiați câteva dintre aceste instrumente, pe care mulți elevi probabil că nici nu realizează că le-au mai folosit în trecut.

Faptul că un elev este un bun organizator poate fi un lucru cunoscut în viața sa de zi cu zi, dar nu atât de evident și în sala de clasă.

Rolul întrebării cu mai multe opțiuni de răspuns este să le arate elevilor că toată lumea a avut de-a face cu managementul de proiect într-o formă sau alta și că aceste abilități apar chiar și în situații la care nici nu s-au gândit până acum.

Aceasta este o activitate individuală. Dacă în clasă sunt mulți elevi, ei o pot parcurge în echipe restrânse, discutând-o apoi cu restul colegilor.

Activitatea a II-a: Principalele categorii de persoane antrenate în proiecte

Ema explică diferitele atribuții ale membrilor unei echipe. Elevii trebuie să citească propozițiile și să asocieze fiecare nume unei anumite propoziții. Textul conține suficiente indicii care să îi ajute să dea un răspuns rapid!

<< Sfârșitul zilei întâi >>

Activitatea a III-a: Procesul de management al proiectelor

În această activitate, Liviu explică diversele procese de management al proiectului care trebuie parcurse. Pas cu pas, elevii află care sunt cele cinci etape consecutive ale managementului de proiect.

Elevii trebuie să citească atent textul, pentru că în acesta găsesc răspunsuri de care vor avea nevoie în activitatea de mai jos. Pentru a rezolva acest puzzle, ei trebuie să rearanjeze imaginile mutându-le în ordinea corectă.

Activitate suplimentară pentru implicarea elevilor:

Adresați întrebarea: „Ce proces vi se pare cel mai dificil și de ce?”. Purtați o scurtă discuție cu clasa, observați răspunsurile variate ale elevilor și subliniați faptul că părerile diferite sunt un lucru pozitiv într-o echipă. Astfel veți avea membri de echipă motivați, în fiecare proces de management al proiectului.

Activitatea a IV-a: Cele trei constrângeri ale managementului de proiect

Silviu prezintă cele trei aspecte care trebuie luate în considerare în orice proiect: aria de acoperire, bugetul și timpul. Orice schimbare survenită într-unul dintre aceste elemente le va influența și pe celelalte.

Îndemnați elevii să citească exemplele de „schimbări” și să discute ce fel de constrângeri implică acestea.

<< **Sfârșitul zilei a doua** >>

Capitolul 2: Inițierea proiectului

În capitolul „Inițierea proiectului”, elevii vor cunoaște mai bine membrii echipei. Ei îi vor ghida prin diferitele etape ale procesului de inițiere.

Procesul de inițiere

Liviu descrie cele trei obiective ale managementului de proiect. Apoi continuă să prezinte câteva dintre întrebările-cheie necesare pentru a defini mai bine un proiect.

Definirea proiectului: Întrebări-cheie

Începeți prin a le prezenta elevilor câteva dintre întrebările fundamentale ale managementului de proiect: „De ce?”, „Cine?”, „Ce?”, „Când?”, „Unde?”, „Cum?”. Acestea îi ajută să înțeleagă mai bine afacerea echipei de elevi din poveste.

Activitatea a V-a: Definirea proiectului

În această activitate, elevii trebuie să citească fiecare propoziție cu atenție și să se gândească cum o pot lega de întrebările formate dintr-un singur cuvânt prezentate mai sus. Dacă aceștia au nevoie de ajutor, spuneți-le: „Citiți fiecare propoziție cu voce tare și veți găsi răspunsurile la întrebări. Căror întrebări de mai sus se potrivesc aceste răspunsuri?”

Activitatea a VI-a: Identificarea părților interesate

În continuare, elevii află cum să identifice părțile interesate. În această activitate există un exercițiu cu câteva spații lăsate necomplete. Elevii vor trebuie să își dea seama care este poziția în proiect a fiecărei persoane. Soluțiile pot fi deduse din ceea ce spune Gabi. Elevii trebuie să mute numele personajelor în coloanele potrivite. Odată identificate toate numele, adresele de e-mail pot fi deduse foarte ușor.

Elaborarea cartei proiectului

Liviu le explică elevilor ce este cartă proiectului și la ce folosește. Nu există nicio activitate care să completeze această explicație, dar puteți iniția o discuție despre utilitatea cartei proiectului.

Întrebați elevii: De ce este important să elaborați o cartă a proiectului?

Elevii pot răspunde astfel:

- Pentru a înțelege mai bine care este scopul proiectului
- Pentru a stabili care sunt principalele puncte de progres ale proiectului
- Pentru a descoperi pe ce ipoteze (sau presupuneri) se bazează proiectul
- Pentru a afla ce constrângeri pot apărea la începutul proiectului și dacă suntem pregătiți pentru acestea.

<< **Sfârșitul zilei a treia** >>

Capitolul 3: Planificarea proiectului

Scopul acestui capitol este ca elevii să înțeleagă mai bine ce presupune planificarea unui proiect și ce acțiuni include:

- Organizarea muncii în activități
- Stabilirea activităților prioritare
- Estimarea timpului necesar pentru fiecare activitate
- Atribuirea de roluri și responsabilități

Planificarea intervalului și modului de monitorizare și evaluare a proiectului

Elevii află ce instrumente pot folosi în timpul procesului de planificare. Ema explică procesul de planificare.

Elaborarea calendarului proiectului

Gabi descrie pașii necesari pentru a elabora un calendar adecvat pentru activitățile echipei și subliniază diferențele dintre o activitate dependentă și una independentă.

Activitatea a VII-a: Sistemul de etapizare a muncii

Elevii completează spațiile libere din șablonul „Sistem de etapizare a muncii“ pentru a înțelege modul în care s-a organizat echipa de la BăcăniaOnline. Ei mută imaginile în spațiile potrivite și folosesc textul pentru a înțelege succesiunea etapelor.

Atribuirea rolurilor și responsabilităților

Elevii parcurg acest exercițiu analizând *matricea de alocare a responsabilităților* și descoperă că fiecare membru al afacerii are propriile responsabilități.

Când, ce și cum comunicăm

Emma explică faptul că atât echipa, cât și părțile interesate vor trebui să fie informate periodic cu privire la mersul proiectului. Derulând în jos veți afla ce înțelegeri s-au făcut în acest scop.

Întrebați elevii ce alte înțelegeri s-ar mai putea face pentru ca echipa și părțile interesate să fie mulțumite.

Activitatea a VIII-a: Planificarea riscului

În încheierea acestui capitol, elevii creează o matrice de evaluare a riscurilor pentru produsul lor. Ei înțeleg ce „constrângere” este supusă riscului în cazul producerii unui incident. Îndemnați elevii să discute ce aspect al proiectului ar putea fi supus riscului: „resursele”, „timpul”, „aria de acoperire”, „calitatea” sau o combinație a acestora?

Aceste activități pot fi parcurse individual, de către fiecare elev în parte, sau în echipe. Nu aveți suficient timp la dispoziție? Puteți împărți clasa în grupuri și să alocați fiecărui elev câte o activitate. Discutați cu elevii și încurajați-i să-și pună întrebări unul altuia, pentru a înțelege mai bine ce au învățat despre procesul de planificare.

<< **Sfârșitul zilei a patra** >>

Capitolul 4: Execuția, monitorizarea și evaluarea

Este momentul implementării proiectului! După o planificare minuțioasă, elevii pun în aplicare proiectul. În acest capitol, ei vor lucra conform planului de proiect.

Planificarea intervalului și modului de monitorizare și evaluare a procesului

Gabi le explică elevilor care sunt componentele unui plan de proiect: buget, riscuri, arie de acoperire, jaloane, monitorizare și comunicare. Acum totul prinde contur.

Activitatea a IX-a: Folosirea instrumentelor de management al proiectelor

Gabi prezintă instrumentul de management al proiectelor pe care îl preferă membrii echipei sale: Trello. Acesta îi ajută să țină pasul cu toate activitățile pe care trebuie să le desfășoare în etapa curentă.

Dacă nu au făcut-o deja, ajutați elevii să se înregistreze pe site-ul Trello.com și să-și creeze un cont. Apoi, ei vor realiza prima lor schiță a proiectului, în care vor adăuga mai multe coloane: raport de stare, sarcini de realizat, sarcini în curs de realizare, sarcini în așteptare, sarcini realizate, sarcini pentru săptămâna viitoare, sarcini nerealizate. Pot chiar să aleagă o imagine de fundal preferată, pentru ca totul să arate perfect!

Activitatea a X-a: Crearea unui raport de stare

În fiecare săptămână, echipa de la BăcăniaOnline realizează un raport de stare, disponibil tuturor părților interesate. În acest fel, toți cei implicați știu exact care este mersul proiectului.

Ajutați elevii să își creeze propriul raport de stare. Ei pot tasta textele dorite în secțiunile imaginii și pot mări imaginea dând clic pe ea.

Întrebați elevii: Ce ar trebui să se schimbe în acest raport de stare pentru ca parcursul proiectul să fie unul mai puțin reușit?

Capitolul 5: Finalizarea proiectului

Este momentul finalizării proiectului! Echipa a muncit din greu ca să organizeze evenimentul de lansare visat, iar acesta s-a dovedit a fi un succes.

„AM REUȘIT!“

Echipa de la BăcăniaOnline le spune elevilor că se pregătește pentru procesul de încheiere a proiectului. Aceasta este o etapă pe care mulți o trec cu vederea atunci când lucrează la un proiect, dar este important să reflectăm la realizările noastre și/sau la învățămintele desprinse!

Procesul de finalizare

Ema explică diferitele componente ale procesului de finalizare a proiectului.

De exemplu, finalizarea proiectului necesită elaborarea unei prezentări de încheiere destinată tuturor părților interesate, colectarea și includerea tuturor documentelor legate de proiect într-un portofoliu gata de prezentat, aprobarea proiectului pentru a valida realizarea acestuia, crearea unui document cu „învățăminte desprinse“ și realizarea unei autoevaluări și a unor evaluări ale colegilor de echipă.

Autoevaluarea și evaluarea

Liviu povestește cum a decurs sesiunea de evaluare a membrilor echipei. El prezintă un exemplu despre cât de simplu se poate derula o astfel de sesiune: scriind pe notițe adezive ce impresii avem despre colegii noștri și ce credem că ar putea face diferit pe viitor.

Întrebați elevii: Vă face plăcere să vă evaluați colegii și/sau să le spuneți ce credeți despre ei? De ce da sau de ce nu?

Activitatea a XI-a: Găsește cuvintele

În încheiere, elevii își vor putea testa cunoștințele dobândite în domeniul managementului de proiect. Pentru a finaliza acest modul, ei trebuie să identifice în capitole toți termenii-cheie din listă.

<< Sfârșitul zilei a cincea >>

Activitate suplimentară: Întâlnire cu un manager de proiect

Young Entrepreneurship colaborează de peste 30 de ani cu unitățile de învățământ pentru a-i ajuta pe tineri să aibă încredere în propriile abilități antreprenoriale. Credem cu tărie că întâlnirea cu lumea muncii și a antreprenoriatului este foarte importantă pentru ca tinerii să își poată croi un drum în societate.

O vizită de studiu la locul de muncă a unui manager de proiect este o ocazie excelentă de învățare. Organizată în completarea acestui modul, o astfel de vizită le oferă elevilor posibilitatea de a observa îndeaproape ce se află în spatele unor realizări despre care mulți consideră că li se cuvin. De exemplu, ce înseamnă să fii manager de proiect.

Rolul dumneavoastră în calitate de educator este să fiți responsabil și să vă asumați toate obligațiile legate de activitatea de predare atât înainte, cât și după vizita de studiu. Rolul managerului de proiect este să primească elevii „în culisele“ activității sale, dând acestora un chip.

Scopul vizitei de studiu este ca tinerii să observe ce face un manager de proiect la locul său de muncă și să plece de la această întâlnire cu o înțelegere clară a ceea ce presupune activitatea unui manager de proiect. Și, nu în ultimul rând, să realizeze că și ei au calitățile sau oportunitățile necesare pentru a deveni manageri de proiect.